

کودکانمان را چگونه کتابخوان کنیم؟

چه‌های امروز خیلی کمتر از بچه‌های دیروز به خواندن علاقه نشان می‌دهد و تلویزیون و بازیهای رایانه‌ای و انواع و اقسام فیلم‌ها و کارتون‌ها وقت و شاید جذابیتی برای خیلی از کودکان باقی نمی‌گذارد که به سراغ کتاب بروند.

بچه‌های امروز خیلی کمتر از بچه‌های دیروز به خواندن علاقه نشان می‌دهد و تلویزیون و بازیهای رایانه‌ای و انواع و اقسام فیلم‌ها و کارتون‌ها وقت و شاید جذابیتی برای خیلی از کودکان باقی نمی‌گذارد که به سراغ کتاب بروند.

خبرگزاری فارس- مهناز سعیدحسینی: یکی از مشکلاتی که امروز پدر و مادرها با آن دست به گریبان هستند و نمی‌دانند چگونه و با چه راه‌هایی می‌توانند این مشکل را بین خودشان و فرزندانشان حل کنند، مشکل کتاب خواندن است. بچه‌های امروز خیلی کمتر از بچه‌های دیروز به خواندن علاقه نشان می‌دهد و تلویزیون و بازیهای رایانه‌ای و انواع و اقسام فیلم‌ها و کارتون‌ها وقت و شاید جذابیتی برای خیلی از کودکان باقی نمی‌گذارد که به سراغ کتاب بروند و کتاب خوان شوند و اگر کودکی از در سن کم کتاب خواندن برایش عادت نشود و از کتاب خواندن لذت نبرد وقتی بزرگ‌تر شود، کتاب خواندن برای او دشوارتر و گاهی تبدیل به یک معضل می‌شود.

کتاب «25 راه که والدین می‌توانند» یکی از بهترین کتاب‌هایی است که امسال توسط انتشارات همشهری وارد بازار کتاب شد. این کتاب، کتابی گام به گام و راهگشا است برای والدین و برای مواجهه با مشکلاتی که با فرزندانشان دارند. یکی از فصول این کتاب، راه‌کارهایی دارد برای کتاب خوان کردن بچه‌ها است که ما در ادامه با استفاده از مطالب این کتاب، خلاصه و چکیده‌ای از تعدادی از این راهکارها را می‌آوریم:

1- فرزندانتان را به خواندن تشویق کنید

خواندن یک مهارت است و با تمرین بهتر می‌شود. پژوهش‌ها نشان می‌دهد کودکانی که حداقل روزی 30 دقیقه کتاب یا مجله می‌خوانند، احتمال بیشتری دارد که در آینده کتابخوان خوبی شوند.

2- با هم به کتابخانه بروید

هر هفته با فرزندانتان به کتابخانه بروند و خودتان کتابی امانت بگیرید. با این کار هم الگوی خوبی برای فرزندتان هستید و هم او را به این کار تشویق می‌کنید.

3- خواندن را آسان کنید

اگر در خانه‌ای تلویزیون و کنترلش در دسترس است و کتاب‌ها در یک قفسه بلند، معلوم است که کودک بیشتر وقتش را با چه چیزی پر می‌کند. اما اگر کودک قفسه کتاب‌های مخصوص به خود با کتاب‌های جالب و خواندنی دارد و زمان تلویزیون دیدنش نیز برنامه ریزی شده، احتمالاً کتاب را انتخاب خواهد کرد.

4- برای بچه‌ها بلند کتاب بخوانید

پژوهش‌ها نشان می‌دهد بلند خواندن کتاب مهم‌ترین کاری است که والدین برای کتابخوان شدن بچه‌هایشان انجام می‌دهند. برای این کار والدین باید هر روز وقتی را برای کتابخوانی تعیین کنند، داستان‌های جذاب را انتخاب کنند و هر بار با موضوعات متفاوت بچه‌ها را غافلگیر کنند. همچنین پژوهشگران به والدین هشدار می‌دهند که به هیچ وجه کتاب خواندن را در رقابت با تلویزیون یا هر چیز دیگر قرار ندهند. نباید این ذهنیت در ذهن بچه‌ها شکل بگیرد که به خاطر کتاب نمی‌توانند تلویزیون ببینند.

5- تکنیک هایی برای داشتن کتابخوان های بهتر

در زمانی که بلند بلند چیزی را برای کودکان می خوانید، پیش از پایان داستان توقف کنید و از او بخواهید اتفاق بعدی داستان را پیش بینی کند. اگر کتابی که می خوانید شعر است، از او بخواهید کلمه هم قافیه بعدی را حدس بزند، یا در مورد کل داستان از او بخواهید داستان را با تجربه های شخصی خودش مقایسه کند یا به او این امکان را بدهید که داستان را به میل خودش تغییر دهد و داستان بسازد.

همچنین اگر بچه ها کتاب های علمی دارند، دیدن آنچه که در کتاب دیده اند به همراه دیدن همان چیز در عالم واقع و طبیعت، بسیار به عشق و علاقه آنها به کتاب کمک می کند.

6- خانواده های با قانون ساعت خواب انعطاف پذیر

به خاطر دارید چه قدر سخت بود یک کتاب خوب را کنار بگذارید فقط به خاطر اینکه ساعت خواب بود؟ آیا شما هم چراغ قوه به رخت خواب می بردید تا چند صفحه بیشتر بخوانید؟

هفته ای یک بار به فرزندانتان بگویید تا هر وقت که بخواهد می تواند بیدار بماند، مشروط به اینکه در تختش کتاب بخواند. شبی در آخر هفته را انتخاب کنید که فرزندتان بتواند صبح بیشتر بخوابد و حتی می توانید یک خوراکی مختصر مخصوص زمان خواب هم برایش تدارک ببینید. با این کار او را به خواندن تشویق کرده اید و خوان برایش شادی بخش می شود.

7- کتابخوانی در همه جا

مکان کتاب خواندن ممکن است بعد از مدتی برای کودکان خسته کننده و کسالت آور باشد. شما در جاهای مختلفی می توانید با بچه ها کتاب بخوانید. مثلاً بیرون از خانه زیر سایه یک درخت با در پارک نزدیک خانه یا در یک گهواره درختی می تواند جای متفاوتی برای کتاب خوانی باشد. همچنین می توانید ملاقاتی روی بند رخت ا روی میز بیندازید و یک مخفیگاه برای کتاب خواندن درست کنید. برای سفرهای طولانی یا تعطیلهای ترافیک یا زمانی که در صفی گیر می افتید، کتابی همراه خود در ماشین داشته باشد. همچنین می توانید پتویی روی زمین پهن کنید و یک پیک نیک کتابخوانی در داخل خانه داشته باشید. البته راه کارهای متفاوت دیگری وجود دارد که خواندن را برای بچه ها جالب و هیجان انگیز می کند و والدین می توانند از آنها بهره ببرند.

8- زمانی برای کتاب خوانی

در بعضی خانواده ها، همه اعضای خانواده توافق کرده اند که در وقت معینی هر کاری در دست دارند رها کنند و کتاب بخوانند. در این زمان تلویزیون خاموش می شود، به تلفن جواب داده نمی شود و همه می نشینند برای مدتی خواندن بی وقفه. برای این اینکه این برنامه با موفقیت روبرو شود، راهکارهایی وجود دارد که در ادامه چند پیشنهاد برای موفقیت این زمان آزاد کتابخوانی ارائه می شود:

• زمان مطالعه را از قبل برنامه ریزی کنید. اگر تقویم خانوادگی دارید این زمان را در آن بنویسید تا بچه ها بدانند این زمان مثل زمان دیگر کارها مهم است.

• مطمئن شوید کتابهای خوب برای خواندن دارید. برای این کار روز قبل سری به کتابخانه بزنید.

• از زمان های کوتاه شروع کنید. بعضی خانواده ها با نیم ساعت در هفته شروع می کنند.

• همه با هم در این برنامه شرکت کنید و این رمز موفقیت این برنامه است.

9- خواندن در همه جا و همه وقت

شما می‌توانید خواندن را در این زمان‌ها بگنجانید:

• صبحانه. مادری کتاب می‌خواند و فرزندش هم با علاقه صبحانه می‌خورد و هم با دقت قصه را پی می‌گیرد

• زمان حمام در وان هم می‌توانید برای کودکان کتاب بخوانید

• زمان سوار بودن در ماشین می‌توانید یکی از قصه‌های مورد علاقه کودکان را از قبل بخوانید و ضبط کنید و در ماشین برایش بگذارید.

• یک بسته کتاب کوچک که همیشه همراه فرزندتان باشد.

10- راه اندازی یک کتابخانه خانوادگی

کتابخانه‌ای زیبا و جذاب راه بیندازید و فرزندتان را به مبادله کتاب با دوستانش تشویق کنید. از هر کودک بخواهید با یک کتاب خوب به خانه شما بیاید و در عوض کتابی را امانت بگیرد. همچنین سنت خانوادگی هدیه دادن کتاب را در خانه‌تان دنبال کنید.

11- یک مهمان کتاب خوان دعوت کنید

شما نباید تنها کسی باشید که برای کودکان کتاب می‌خوانید. فرزندانتان را تشویق کنید برای هم کتاب بخوانند. از دوستان و فامیل هم بخواهید در خواندن یک داستان با فرزندتان شما مشارکت کنند. بچه‌های بزرگ‌تر عاشق این هستند که مهارت‌های خواندنشان را به بچه‌های کوچک‌تر نشان دهند. از این قابلیت استفاده کنید

12- کتابی متناسب با سواد و علاقه کودک

یکی از مهم‌ترین نکاتی که برای علاقه مند شدن بچه‌ها به کتاب‌خوانی وجود دارد این است که کتاب متناسب با سطح سواد کودک باشد. بعضی معلم‌ها برای اینکه بفهمند آیا کتابی مناسب یک کودک است یا نه از قانون انگشت استفاده می‌کنند. قانون 5 انگشت به این ترتیب است که از فرزندتان می‌خواهید یک صفحه از کتابی را بلند بخواند و برای هر کلمه‌ای که نمی‌فهمد، یک انگشتش را بالا بگیرد اگر بیش از پایان صفحه پنج انگشتش را بالا گرفت، خواندن این کتاب به تنهایی احتمالا برای او سخت است اما این کتاب می‌تواند گزینه خوبی برای بلند خواندن باشد.